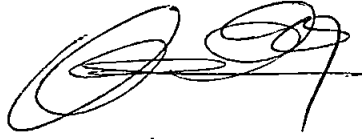

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

8/6/1949 tarihli 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 17/7/1964 tarihli 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 2/9/1971 tarihli 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar kanunu' nda değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile ekte yer almaktadır.

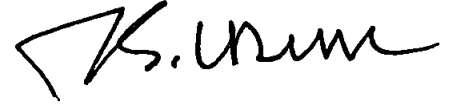
Gereğini arz ederiz. 08.12.2023

Cemal ENGİNYURT
Demokrat Parti
İstanbul Milletvekili

Haydar ALTINTAŞ
Demokrat Parti
İzmir Milletvekili

M. Salih UZUN
Demokrat Parti
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 8-12-2023	Esas No: 2/1857

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
0 8 Aralık 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 8 Aralık 2023
No: 1339100

GENEL GEREKÇE

“4447 sayılı kanun, emeklilik sistemi temelinde önemli bir değişiklik yaparak, önceki yasalarda bulunmayan bir “emeklilik yaşı” kavramını yeni yasaya dahil etmiştir. Bu değişiklik, 8 Eylül 1999 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.”

Bu yasa kamuoyunda Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) olarak bilinen sorunu ortaya çıkartmıştır.

Önceki yasaya göre SSK kapsamındaki işçilerin emekli olması için iki şartı yerine getirmesi gerekiyordu; Kadınlar için 20 yıl, erkekler için 25 yıl sigortalılık süresi ve 5000 günlük prim ödeme gün sayısı.

4447 sayılı yasa ile 8 Eylül 1999 sonrası işe giren SGK’ lılar için Emeklilik yaşı kadınlarda 58, erkeklerde 60’a, prim gün sayısı ise 7000 güne yükseltilmiştir.

8 Eylül 1999 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 4447 sayılı yasa ile emeklilik için üçüncü bir şart olarak eklenen yaş şartı, sadece yeni işe girenleri değil eski çalışanları da kapsıyordu.

EYT kapsamında olan çalışanlara, 7438 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 3 Mart 2023 tarihinde yeniden düzenlenerek yürürlüğe giren EYT yasası ile yaş şartsız olarak emekli olma imkanı sağlandı.

Söz konusu kanun kapsamında 8 Eylül 1999 ve öncesinde işe giren sigortalı işçiler erkeklerde 25 yıl, kadınlarda 20 yıl çalışarak yaş şartsız ve 5 bin ile 5 bin 975 gün prim ödeyerek emekli olabilme hakkını elde etmiş oldu.

8 Eylül 1999’dan bir gün sonra işe giriş yapan SGK’lı bir çalışan, benzer ve hatta daha fazla primle erkeklerde 17 yıl, kadınlarda 20 yıl geç emekliliğe ulaşması gibi bir sorunla karşı karşıya kalmıştır.

Bu nedenlerle, yasa adil, makul ve dengeli değildir ve “Anayasal Eşitlik” ilkesinin ihlali anlamına gelir. Anayasa Mahkemesi’nin önceki kararlarında belirtildiği gibi, geçiş şartlarının çalışanlar için “adil, makul ve ölçülü olarak belirlenmesi” gerekir.

Bu çerçevede 8 Eylül 1999 sonrası işe girenler için 1999-2008 arasındaki dönem için kademeli bir geçiş uygulanması hakkaniyet açısından gereklidir.

8 Eylül 1999 ve Anayasa Mahkemesi sonucu revize edilen kanunun yürürlüğe girdiği yıl olan 2002 yılına kadar olan dönem için kadınlarda 43 ve erkeklerde 45 yaşından başlayarak yeni bir düzenleme yapılması uygun olacaktır. 2008 yılına kadar her yıl emeklilik yaş şartı 1’er yıl artırılarak kademelendirilmelidir.

2008 yılı girişi olan kadınlarda 50, erkeklerde 52 yaşında emeklilik ve prim günlerinin ise kadın ve erkeklerde 6.250’den başlayarak her yıl için 75’er gün artırılarak 7.000 güne kadar kademelendirilmesi adil ve anayasal eşitliğe uygun olacaktır.

SOSYAL SİĞORTALAR KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 205 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“16.4.2008 tarihinde, birinci fıkra kapsamında olanlar hariç emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya;

a) 11 tam yıldan fazla, 12 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 43, 16 tam yıldan fazla, 17 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 45 yaşını,

b) 12 tam yıldan fazla, 13 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 44, 17 tam yıldan fazla, 18 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 46 yaşını,

c) 13 tam yıldan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 45, 18 tam yıldan fazla, 19 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 47 yaşını,

ç) 14 tam yıldan fazla, 15 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 46, 19 tam yıldan fazla, 20 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 48 yaşını,

d) 15 tam yıldan fazla, 16 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 47, 20 tam yıldan fazla, 21 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 49 yaşını,

e) 16 tam yıldan fazla, 17 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 48, 21 tam yıldan fazla, 22 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 50 yaşını,

f) 17 tam yıldan fazla, 18 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 49, 22 tam yıldan fazla, 23 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 51 yaşını,

g) 18 tam yıldan fazla, 19 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 50, 23 tam yıldan fazla, 24 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 52 yaşını,

doldurmaları ve kadın iştirakçinin 20, erkek iştirakçinin 25 yıl fiilî hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır.”

MADDE 2- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 81 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“D) 16.4.2008 tarihinde, (A), (B) ve (C) bentleri kapsamında olanlar hariç;

a) Sigortalılık süresi 7 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 8 yıl 7 ay 8 günden az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 43 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 7 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 8 yıl 7 ay 8 günden az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 45 yaşını doldurmaları ve en az 6250 gün,

b) Sigortalılık süresi 6 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 7 yıl 6 aydan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 44 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 6 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 7 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 46 yaşını doldurmaları ve en az 6325 gün,

c) Sigortalılık süresi 5 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 6 yıl 6 aydan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 45 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 5 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 6 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 47 yaşını doldurmaları ve en az 6400 gün,

ç) Sigortalılık süresi 4 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 5 yıl 6 aydan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 46 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 4 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 5 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 48 yaşını doldurmaları ve en az 6475 gün,

d) Sigortalılık süresi 3 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 4 yıl 6 aydan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 47 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 3 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 4 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 49 yaşını doldurmaları ve en az 6550 gün,

e) Sigortalılık süresi 2 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 3 yıl 6 aydan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 48 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 2 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 3 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 50 yaşını doldurmaları ve en az 6625 gün,

f) Sigortalılık süresi 1 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 2 yıl 6 aydan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 49 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 1 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 2 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 51 yaşını doldurmaları ve en az 6700 gün,

g) Sigortalılık süresi 1 (dahil) yıldan fazla, 1 yıl 6 aydan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 50 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 1 (dahil) yıldan fazla, 1 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 52 yaşını doldurmaları ve en az 6775 gün,

malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunmaları şartı ile yaşlılık aylığından yararlanabilirler.”

MADDE 3- 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 10 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“16.4.2008 tarihini takip eden aybaşı itibarıyla, ikinci ve üçüncü fıkra kapsamında olanlar hariç prim ödeme sürelerinin dolmasına;

a) 11 tam yıldan fazla, 12 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 43 yaşını, 16 tam yıldan fazla, 17 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 45 yaşını,

b) 12 tam yıldan fazla, 13 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 44 yaşını, 17 tam yıldan fazla, 18 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 46 yaşını,

c) 13 tam yıldan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 45 yaşını, 18 tam yıldan fazla, 19 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 47 yaşını,

ç) 14 tam yıldan fazla, 15 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 46 yaşını, 19 tam yıldan fazla, 20 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 48 yaşını,

d) 15 tam yıldan fazla, 16 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 47 yaşını, 20 tam yıldan fazla, 21 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 49 yaşını,

e) 16 tam yıldan fazla, 17 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 48 yaşını, 21 tam yıldan fazla, 22 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 50 yaşını,

f) 17 tam yıldan fazla, 18 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 49 yaşını, 22 tam yıldan fazla, 23 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 51 yaşını,

g) 18 tam yıldan fazla, 19 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 50 yaşını, 23 tam yıldan fazla, 24 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 52 yaşını,

doldurmaları, kadın ise 20, erkek ise 25 tam yıl prim ödemeleri şartıyla ve talepte bulunmaları halinde, yaşlılık aylığı bağlanır.”

MADDE 4- 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“C) 16.4.2008 tarihinde, (A) ve (B) bentleri kapsamında olanlar hariç;

a) Sigortalılık süresi 7 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 8 yıl 7 ay 8 günden az olanlar kadın ise 43, erkek ise 45 yaşını doldurmuş olmaları,

b) Sigortalılık süresi 6 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 7 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 44, erkek ise 46 yaşını doldurmuş olmaları,

c) Sigortalılık süresi 5 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 6 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 45, erkek ise 47 yaşını doldurmuş olmaları,

ç) Sigortalılık süresi 4 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 5 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 46, erkek ise 48 yaşını doldurmuş olmaları,

d) Sigortalılık süresi 3 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 4 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 47, erkek ise 49 yaşını doldurmuş olmaları,

e) Sigortalılık süresi 2 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 3 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 48, erkek ise 50 yaşını doldurmuş olmaları,

f) Sigortalılık süresi 1 yıl 6 (dahil) aydan fazla, 2 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 49, erkek ise 51 yaşını doldurmuş olmaları,

g) Sigortalılık süresi 1 (dahil) yıldan fazla, 1 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 50, erkek ise 52 yaşını doldurmuş olmaları,

ve en az 15 yıllık sigortalılık süresi ile 3600 gün prim ödeme şartlarını yerine getirmeleri halinde yaşlılık aylığından yararlanabilirler.”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.